

**LOFOTEN
SPAREBANK**

Årsmelding 2016

Styrets beretning	2
Resultatregnskap	7
Balanse per 31.12.16..	8
Noter	9
Revisjonsberetning	21
Tillitsvalgte	23

Gratisk produksjon:
KIN-Trykk, 8380 Ramberg
Foto: Kjell Inge Nilsen

STYRETS BERETNING 2016 – 107. DRIFTSÅR

Året 2016 ble et meget tilfredsstillende driftsår, med god aktivitet på alle bankens produktområder. Spesielt på utlåns – og innskuddssiden. 21. januar 2016 åpnet banken avdelingskontor i Storgata 9 på Leknes. At banken har åpnet kontor i sentrum, er nok en medvirkende årsake til den veksten som er kommet i 2016. Det har vært en stor tilstrømning av nye kunder, en god økning i utlån- og innskuddsveksten og meget lave tapstall, som igjen har bidratt til et godt driftsår.

Driftsresultatet ble på 16,3 mill. kroner mot 13,1 mill. kroner året før. Banken har også gjennom året 2016 hatt stor etterspørsel fra nye kunder, spesielt personmarked, men også fra næringslivet, etter bankens ulike produkter. Balansen har økt med 23,8 prosent, innskuddsvekst på hele 21,3 prosent og en utlånsvekst på 24,1 prosent. Lofoten Sparebank har ved utgangen av 2016 god egenkapital, tilfredsstillende inntjening og etter styrets vurdering en robust egenkapital og balansestruktur.

Bankens kapitaldekning er per 31.12.16 på 19,87 prosent.

Lofoten Sparebank har sitt sete i Lofoten. Banken har to – 2 kontor i Vestvågøy kommune. Hovedkontoret er fortsatt på Bøstad, med avdelingskontor på Leknes. Bankens virksomhet er i hovedsak å ta imot innskudd, yte lån, forestå betalingsformidling (som nettbank og mobilbank), forsikringsprodukter og diverse andre servicetjenester. Den digitale utvikling går, slik styret ser det, imidlertid med et særdeles høyt tempo, stort sett på alle områder også innen bank og finans.

Styret har avgitt beretning og regnskap under forutsetning om fortsatt drift.

Den globale utviklingen ble innledet med betydelig markedsturbulens og frykt for global krise. Usikkerhet om Kinas økonomiske situasjon var en av faktorene som førte til at oljeprisen falt ned til under 30 USD per fat i starten av 2016. Gjennom året steg oljeprisene til noe over 50 USD per fat, etter blant annet enighet om produksjonskutt i OPEC – landene mot slutten av året.

I eurosoneen endte veksten i 2016 på 1,7 prosent, hvilket var en lavere veksttakt enn det forgående året. Utviklingen var imidlertid bedre enn ventet og ble trukket opp av økt vekst i privat forbruk som følge av lav inflasjon og derigjennom høyere vekst i husholdningenes realinntekt. Framover er det derimot utsikter til økt prisvekst som vil kunne redusere den positive utviklingen. I tillegg er det betydelig usikkerhet knyttet til Storbritannias framtidige handelsavtale med EU og ikke minst i forbindelse med valg i flere europeiske land gift

populariteten til EU – skeptikere.

Indikatorer på bedriftenes og husholdningenes forventninger viser imidlertid økende optimisme, mens pengepolitikken fortsatt innrettes vedlig ekspansivt. Selv om flere indikatorer peker i riktig retning vil det trolig ta tid før veksten i eurosoneen kommer på et mer normalt nivå.

Det økonomiske bildet i USA er vesentlig bedre enn i eurosoneen. 2016 var riktignok preget av et svakt første halvår, men aktiviteten tok seg opp mot slutten av året. Arbeidsmarkedet har hatt en positiv utvikling over en lengere periode og inflasjonen har begynt å stige. Som en konsekvens har sentralbanken FED økt styringsrenten to ganger, i desember 2015 og desember 2016. Det er ventet en betydelig mer stimulerende finanspolitikk etter skifte av president i USA. Potensielt høyere aktivitet og prisvekst vil tale for et høyere amerikansk rentenivå.

Veksten i framvoksende økonomier endte på 4,1 prosent i 2016, noe som er betydelig over veksten i industrilandene. Kina bidrar vesentlig til denne utviklingen og har så langt unngått en hard landing, som følge av blant annet en mer ekspansiv pengepolitikk og god forbruksvekst. For å nå myndighetenes vekstmål er imidlertid kreditt og investeringer sentrale bidragsfaktorer, noe som kan gi økt risiko på sikt. Dette hindrer også omstillingen mot forbruker som en hoveddriver for den økonomiske aktiviteten.

NORSK ØKONOMI

For norsk økonomi var 2015 et overgangså, fra oljekrisen til omstilling. Oljeprisfallet, som startet høsten før, tiltok i styrke mot slutten av 2015, og bunnet ut i januar 2016, men steg deretter gjennom året. Dette var godt nytt for en petroleumsnæring som fortsatt befinner seg i en krevende situasjon. En høyere oljepris har ført til en sterkere krone, noe som har redusert konkurranseevnen til transportnæring i senere tid. Kronen er dog svakere enn i perioden før oljeprisen begynte å falle høsten 2014. Oljeinvesteringene ble ytterligere redusert i 2016. Nivået falt, i likhet med det forgående året, med om lag 15 prosent.

Ifølge Norges Bank vil investeringsnivået reduseres med i overkant av 11 prosent i 2017, hvilket vil ha en negativ påvirkning på veksten i norsk økonomi.

Med økt arbeidsledighet og lav aktivitet i økonomien generelt var det ventet at veksten i boligprisene skulle avdempes som i 2015. Som følge av blant annet lavere boliglansrenter snudde prisutviklingen imidlertid oppover, og endte med en vekst på 8,3 prosent for landet som helhet.

Utviklingen var imidlertid preget av relativt store regionale forskjeller, med svært kraftig vekst i Oslo og negativ vekst på Sør – Vestlandet, som er blitt hardest rammet av virkningen av oljeprisfallet.

Myndighetene har lenge vært bekymret for utviklingen i boligprisene, særlig ettersom det bidrar til å øke husholdningenes gjeldsvekst. For å begrense veksten besluttet Finansdepartementet å skjerpe kravene i boliglånforskriften fra og med 1. januar 2017. Endringen inkluderer blant annet en maksimalramme på lån tilsvarende fem ganger brutto inntekt og mer restriktive regler for Oslo. Boliglånforskriften gjelder frem til 30. juni 2018.

Den lave lønnsveksten i fjor må sees i sammenheng med den relativt høye arbeidsledigheten i landet, samt de vedvarende utfordringene oljeindustrien sliter med. Arbeidsledigheten endte på i underkant av 5 prosent ved utgangen av året.

Pengepolitikken ble holdt svært ekspansiv gjennom 2016. Norges Bank foretok ett rentekutt i mars 2016 i styringsrenten/foliorenten. Denne innskuddsrenten er mer enn halvert siden begynnelsen av desember 2014, hvilket gir en rekordlav styringsrente til dagens 0,50 prosent. Sentralbanken har, iflg. pengepolitisk rapport 4/16, ikke lagt opp til videre reduksjon av styringsrenten i sin prognose, men utelukker heller ikke et negativt rentenivå skulle norsk økonomi treffes av store negative forstyrrelser.

Utover det rekordlave rentenivået bidrar også finanspolitikken positivt til veksten. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet, som måler den underliggende pengebruken av oljeinntektene, anslås å ha økt til 206 milliarder kroner i 2016. For 2017 anslås dette underskuddet til å øke til 226 milliarder kroner. Målt som andel av trend – BNP for Fastlands Norge innebærer dette en vekstimpuls på 1 prosent i 2016 og 0,4 prosent i 2017. Kredittveksten til norske långivere var 4,8 prosent ved utgangen av november 2016. De ikke finansielle foretakene hadde 2,6 prosent vekst i denne perioden, mens husholdningenes gjeld økte med 6,1 prosent. Husholdningenes gjeldsgrad er nå rekordhøy.

Norsk økonomi blir imidlertid stadig mer sårbar for en alvorlig prisraskereksjon i boligmarkedene. Finanstilsynet advarer om økt risiko, desto høyere boligprisene og nybyggingsaktiviteten blir.

Lofoten Sparebanks største næringslivsområde er fortsatt Vest-Lofoten. 2016 har antall næringslivskunder fra Øst- Lofoten, som ønsker bankens tjenester, vært økende. Arbeidsledighet er samlet sett for de

fire fastlandskommunene noe høyere sammenlignet med fjoråret, men noe lavere enn for landet sett under ett, og er på tilnærmet 3,8 prosent av arbeidstyrken ved årsskiftet 2016/2017. Ledigheten i Lofoten er imidlertid fortsatt noe sesongbetont. Dette gjelder spesielt innen fiskerisektoren. Det som bekymrer noe er arbeidsledigheten blant ungdom, som kunne vært noe lavere.

Lofotfisket vinteren 2016 var, på linje med 2015 sesongen, meget tilfredsstillende. Godt vær og mye torsk i havet. Alle båttypene fikk brakt på land sin kvote andel. Prisen var tilfredsstillende og noe høyere enn vinteren før. Det var store mengder torsk både på Lofotens ytter- og innerside.

Det er på landsbasis en kraftig vekst i sjømatnæringen i 2016.

Et godt fiske (Lofotfiske) er med på å gi optimisme i andre næringer som for eksempel i varehandelen.

Ved inngangen til 2017 har været gjort at fiskeflåten ikke har fått den starten på året som kunne vært ønskelig. Vi er imidlertid optimistisk også for årets lofotfiske.

Regjeringens sjømatmelding vekker imidlertid fortsatt en del uro i Lofoten. Det er viktig for lokale arbeidsplasser at landing av fisken blir foretatt også av trållflåten til lokale anlegg.

Aktiviteten for bygg- og anleggsbransjen har vært rimelig stor også i 2016. Det er ikke til å komme bort fra at bransje sysselsetter betydelige årsverk, og er dermed fortsatt en viktig næring lokalt som nasjonalt.

Nedleggelse av gårdsbruk på landsbasis fortsetter med uforminskert styrke. Lokalt i Lofoten har nedleggelse av gårdsbruk stagnert noe og de brukene som er aktiv driver rimelig godt. Det som er, slik styret ser det, bekymringsfullt er rekrutteringen til yrket som for tiden er meget lav. Dette er noe det må tas tak i både fra sentrale – og lokale myndigheter, slik vi ser det.

En av årsakene til den lave tilslutningen til landbruksyrket kan være at det fordes en del kapital både til investering i driftsbygning og nødvendig utstyr for driften.

De brukene som driver økologisk og med småskala produksjon, innen blant annet ost, oppnår flere og større markedsområder, noe som er nødvendig for å opprettholde og gjerne bedre lønnsomhet på noe sikt. Årets avlinger har vært god hva gjelder grovfor.

For reiselivet i Nord Norge ble 2016 et år med økt vekst i sommerhalvåret. De såkalte skuldresesongene har også hatt økning hva angår antall turister som oppsøker Lofoten. Ikke minst har det vært tilreisende fra utlandet som ønsker å oppleve Lofoten og Nordlyset. Aktørene i næringen forventer fortsatt en økning i reiselivsnæringen i årene som kommer.

Eika-alliansen

Lofoten Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 73 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på 360 milliarder kroner

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgivning, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med ca 200 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen og konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalt prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika VIS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depotjenes-

ter med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene. Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurranseedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglansportefølje.

FORVALTNINGSKAPITALEN

Forvaltningskapitalen netto utgjør pr. 31.12.16 kroner 1.226,2 millioner. Dette er en økning på 236,3 millioner kroner sammenlignet med 31.12.15. Økningen utgjør 23,9 % sammenlignet med forvaltningskapitalen pr. 31.12.15, som da var 989,9 millioner kroner netto.

INNSKUDD

Innskudd fra publikum/kunder har økt meget tilfredsstillende også for driftsåret 2016. Innskuddene er totalt per 31.12.16 på 917,9 millioner kroner. Totale innskudd fra publikum pr. 31.12.15. var 756,5 millioner kroner. Økningen utgjør 21,3 %. Innskuddsøkningen er også i år størst i personkundemarkedet.

Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 87,6 % av utlånene. Året før var prosenten 88,7.

Fra styrets side er det fortsatt en strategi å ha høy innskuddsdekningen i prosent av utlånene. Styret er meget tilfreds med innskuddsdekningen fra publikum/kunder. Bankens strategi er at innskuddene skal minimum utgjøre 75 % av utlån.

UTLÅN

Brutto utlån er på kroner 1.058,9 millioner. Dette er en økning på 24,1 % sammenlignet med 2015.

2015 hadde en økning i utlånene på 14,6 %, og per 31.12.15 var brutto utlån på 852,8 millioner kroner.

Tar vi med økning av boliglån som er foretatt i EBK (Eika Boligkreditt) gjennom året, er økning av utlån på 25,4 prosent per 31.12.16. Boligporteføljen i EBK er 76,5 mill. kroner ved utgangen av 2016.

Vekst i utlånene kommer også i år av stor tilgang og etterspørsel etter lån fra personkundemarkedet. På næringslivssiden har etterspørselen og aktiviteten vært rimelig stabil og noenlunde på samme nivå som for fjoråret.

Bankens strategi er at utlånsmassen skal ha en ramme som fordele seg med 33 % på næringslivet og 67 % i personmarkedet. Ved årets slutt var denne fordelingen henholdsvis 23,9 % - og 76,1 %. Ekskl. låneporteføljen i EBK.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Tap og nedskrivning på lån og garantier (individuell- og gruppenedskrivning) er resultat ført med kr. 0,484 mill. kroner ved utgangen av 2016. Jfr. note 2.

Tapstallene brutto er noe høyere pr. utgangen av 2016 sammenlignet med fjoråret, men noe mindre enn budsjettet. Netto tap for 2016 er 0,484 millioner kroner. Sammenlignbare tall for 2015 viser netto tap på + 0,045 millioner kroner. Jfr. Note 2.

DRIFTSRESULTAT

Driftsresultatet før tap er i 2016 på 16,815 millioner kroner. Driftsresultatet har økt med 3,8 millioner kroner, sammenlignet med fjoråret. Resultatet påvirkes imidlertid av aksjesalg i Visa med ca. 0,8 mill. kroner. Driftsresultat for 2015 var på 13,022 millioner kroner. Styret er godt tilfreds med bankens driftsresultat for året 2016. Styret er imidlertid fortsatt lite tilfreds med den kostnadsøkningen som relaterer seg på IKT siden. En utgift styret i liten grad kan påvirke.

Resultat etter skatt utgjør 1,13 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 2015 er 0,97 %. Rentemarginen utgjør 28,7 millioner kroner for 2016. For 2015 var den 23,6 millioner kroner. Av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør rentemarginen 2,58 % i 2016 mot 2,54 % i 2015.

Lønninger og honorarer utgjør 6,735 millioner kroner mot 5,552 millioner kroner i 2015. Økning i lønnskostnadene skyldes først og fremst en økning i antall ansatte i 2015 som var ett årsverk.

Andre driftsutgifter utgjorde 12,031 millioner kroner mot 9,525 millioner kroner i 2015. Andre driftsutgifter er betydelig høyere sammenlignet med fjoråret. Hovedårsaken er fortsatt en stor økning i IKT – kostnaden, som har økt med tilnærmet 16,7 %. Økningen i 2015 var på hele 25,0 %.

Styret mener at resultat og balanse med tilhørende noter gir et rettvise bilde av bankens virksomhet og stilling ved årsskiftet. Styret er ikke kjent med at det er oppstått forhold etter regnskapsavslutningen som er av vesentlig betydning for denne.

Banken har fortsatt god kapitaldekning.

Etter fradrag av beregnede skattekostnader med 3,716 millioner kroner, foreslår styret disponering av over-

skuddet på 12,615 millioner kroner som følger:

- til gaver	0,400 mill. kroner
- overført til Sparebankens fond	12.215 mill. kroner
Sum disponert	12.615 mill. kroner

VERDIPAPIRER (hele 1000)

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater er bokført med kr. 79 828 236. Herav utgjør Stats- og statsgaranterte papirer kr. 17 874 159. Bokført sum er kr. 475.693 lavere enn markedsverdien pr. 31.12.16 jfr. note 5.

For oversikt over anleggsaksjer og aksjer for handel, se note 4.

PERSONAL OG ARBEIDSMILJØ

Ved årsskiftet var det 11 ansatte i banken, noe som utgjorde 10,1 årsverk. I tillegg kommer rengjøringshjelp med ca. 0,2 årsverk. Staben og årsverkene har økt med 0,3 årsverk i 2016.

Arbeidsgiver ønsker å tilrettelegg og stimulere alle ansatte til å drive med fysisk fostring, som igjen skal gi den enkelte bedre overskudd- og energi i hverdagen og en medvirkning til god fysisk helse. Banken tar derfor kostnadene som påløper ved organisert fysisk treningsaktivitet for personalet. Lønn og honorarer til bankens tillitsapparat og ansatte utgjorde totalt 6,049 mill. kroner. Herav honorar til generalforsamlingen, kontrollkomiteen og valgkomiteen kr.69.450,- til styret utgjør honorar kr.191.450,-. Lønn/honorarer til banksjef kr.871.130,-. Revisors godtgjørelse er kr.248.750,00.

Styrets inntrykk er at trivsel- og tilfreds med arbeidsmiljøet er godt. Det har ikke forekommet spesielle ulykker eller skader blant de ansatte på arbeidsplassen.

Sykefraværet er fortsatt meget lavt, og det har heller ikke vært registrert legeerklært sykefravær i 2016, og noen få fraværsdager innenfor egenerklæring og ved fravær pga. barns sykdom. Egenerklært sykefravær var i 2016 1,33 % av arbeidsstyrken.

Likestilling

Av totale årsverk er 50 prosent kvinneandel. Blant de tillitsvalgte i bankens organer er kvinneandelen 63 prosent ved utgangen av 2016.

Det har gjennom året ikke vært spesielle tiltak med tanke på likestillingsområdet.

Banken holder imidlertid likestillingsområdet "varmt" blant annet gjennom valgkomiteen som har oppmerksomheten rettet mot likestilling ved forslag til de ulike valg i bankens organer. Forøvrig har styret og ledelsen et bevisst forhold til likestillingsloven i tilknytning til ansettelse.

Bankens ansatte hadde ved årsskiftet nedbetalingslån på til sammen kr. 14.463'. Utlån til tillitsmenn/kvinner utgjorde kr. 8.150'. Jf. Note 3.

MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Lofoten Sparebanks virksomhet forurenser ikke det ytre miljø. At banken i kraft av energi bruk indirekte kan påvirke det ytre miljø kan en ikke se helt bort fra.

Bankens ansatte kjører med private biler til og fra jobb, noe som fører til utslipp av CO2. Dette er noe som settes på dagsorden til ulike tider, men det er en utfordring for enhver især å unngå den forflytningen da det ikke finnes kollektiv transport som kan benyttes på de tidspunkter som passer til arbeidstiden. I forbindelser med kurs og møter bankens tillitsvalgte, ledelsen og personalet vil måtte delta i og som medfører reiser med både bil og fly, er det en bevisst holdning til den miljøbelastning som slike nødvendige reiser medfører.

Lofoten Sparebanks samfunnsansvar, som er en finansiell aktør i Lofoten tar banken et ansvar for å videreutvikle regionen der banken har sitt hovedmarked.

Banken skal bidra til lokalsamfunnet gjennom blant annet å:

- Være en attraktiv lokal finansiell partner kjennetegnet av fellesskap med lokalsamfunnet, korte og raske beslutningsveier og høy servicegrad.

- Være støttespiller for kultur, idrett og næringsutvikling lokalt. Dette blant annet gjennom sponsorvirksomhet, prosjektstøtte og gaver.

Lofoten Sparebank, som selvstendig lokal bank, har som mål å være en aktiv, veldrevet bank med vekst, god soliditet og god økonomisk drift til beste for kundene og ansatte, samt bidra til en positiv utvikling i våre markedsområder. Dette arbeidet foregår gjennom daglig oppfølging av eksisterende og nye kunder.

Lofoten Sparebank er bevisst både samfunnsansvaret og den ekstra risiko dette kan medføre. Også i denne sammenheng er bankens viktigste oppgave å drive godt og kontrollert, med balansert vekt på vekst, inntjening og soliditet.

EGENKAPITAL/SOLIDITET

(Tall i hele 1.000 kr)
Bankens ansvarlige kapital pr. 31.12.16 er sammensatt slik:

Sparebankens fond	kr. 125.588
Gavefond	kr. 200
Andre fond	kr. 150
Sum	kr. 125.938

Egenkapitalen utgjør nå 19,87 % av grunnlaget i henhold til forskriftene for beregning av egenkapitalen. Jfr. forøvrig note 12.

Egenkapitalprosenten var 21,38 % ved utgangen av 2015. Totalt sett er Lofoten Sparebanks soliditet god. Kjernekapitalen utgjør 100 % av den totale ansvarlige kapital, jfr. note 12. Bankens kjernekapital utgjør 10,5 %

av netto forvaltningskapital, mot 11,5 % ved utgangen av 2015.

TAKK TIL ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Endringer i finanssektoren er fortsatt stor med tanke på den tekniske (digitalisering) utviklingen, der særlig teknologien på utførelse av mange tjenester blir foretatt via nettbank, telebank eller mobilbank, for å nevne noen områder. Dette medfører stadig endring i arbeidsprosedyrer for den enkelte ansatte. Dette gjelder også for ledelsen og tillitsvalgte.

Eika-skolen er Eika-bankenes egen skole, og skal være bankens viktigste samarbeidspartner og leverandør innen kompetanseutvikling. Målet er å bidra til at banken kan utvikle, kvalitetssikre og vedlikeholde kompetansen hos sine medarbeidere, slik at en står best mulig rustet til å møte økt krav til kompetanse fra kunder og myndigheter.

Styret takker de ansatte for godt samarbeid i det året vi nå har lagt bak oss og for fortsatt vilje til omstilling i en hektisk hverdag. Styret vil også takke de tillitsvalgte for godt og tillitsvekkende arbeid gjennom året.

I denne anledningen vil styret også år benytte anledningen til også å takke våre kunder for tilliten og samarbeidet i 2016.

UTSIKTENE FREMOVER

Bankens strategiske satsingsområder er lønnsomhet, kvalitet, service, vekst, kompetanse samt ivaretagelse av bankens viktige samfunnsrolle i lokalsamfunnet.

Det er imidlertid med undring og indignasjon at vi må konstatere at myndigheten igjen har rammet distriktene med å pålegge finansnæringen finansskatt fra og med 2017, en skatt som innebærer skatt på arbeidsgiveravgiften, som igjen fører til utgifter på menneskelig arbeidskraft. En skatt, slik vi ser det, rammer de små lokale sparebanken rundt om i Norge. Vi er på ingen måte imot å bidra med skatt, men den syns vi skal ligge på foretakets overskudd og ikke på arbeidsgiveravgiften.

Banken har i sine planer for 2017 lagt til grunn at renten har nådd bunnen for denne gang og at det kan forventes en renteoppgang fra Norges Bank. Banken vil også i 2017 jobbe for å være en aktiv partner for utviklingen i sine markedsområder og er tilfredsstillende rustet til å utvikle sin posisjon i sitt nedslagsfelt.

Norsk økonomi bremser betydelig opp som følge av lav oljepris og lavere oljeinvesteringer. Så langt viser imidlertid vår regionale økonomi mindre tegn til svekkelse. En viktig årsak til dette er lavere avhengighet av olje- og gasssektoren enn landet samlet. Samtidig styrker en svakere kronekurs eksportnæringene. Noe

av blant fortsatt gir gode håp for fiskerinæringen. Videre er det høye anleggsinvesteringer i regionen.

Selv om de makroøkonomiske utsiktene for vår region fortsatt fremstår som bedre enn for landet for øvrig, er banken likevel forberedt på at oppbremsingen i norsk økonomi i større grad vil kunne slå inn i vårt virkeområde. Dette blant annet ved at husholdningene blir mer forsiktede samt dempet innenlands etterspørsel. Styret vurderer samlet sett fortsatt utsiktene for regionens økonomi som tilfredsstillende.

Både i Norge og internasjonalt er myndighetene opptatt av at banksektoren skal ha en sunn utvikling og bidra til finansiell stabilitet. Virkemidlene er økte krav til kapitaldekning og likviditetsreserver. Kravene vil redusere bankenes evne til vekst og fremtvinge betydelige endringer i banksektoren. I denne situasjonen er Lofoten Sparebanks gode kapitaldekning et fortrinn.

For 2017 legger banken til grunn en fortsatt høy låneetterspørsel. Samlet for året budsjetteres det med et resultat om lag på samme nivå som 2016. Tapsnivået forventes fortsatt å være lavt i 2017.

RISIKOSTYRING

Finansiell virksomhet innebærer et behov for styring og forvaltning av risiko. Styret legger vekt på god risikostyring som strategisk virkemiddel for å øke verdiskapingen, og har ansvaret for å overvåke bankens risikoeksponering.

Styret har som målsetting at bankens risikoville ikke skal være høyere enn moderat for de fleste type risiko. Markedsmessige ønsker/strategi skal nøye balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar.

Styret har årlig revidering av rammeverk for overordnet styring og kontroll og risiko. Utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer følges opp og rapporteres til styret.

I det følgende gis en gjennomgang av styrets håndtering av:

- Likviditetsrisiko
- Kredittisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko

LIKVIDITETSRSIKO

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Bankens innskudd fra kunder har for det meste kort eller ingen oppsigelse. Innskudd fra kunder er bankens viktigste innskuddskilde. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange

innskytere, og banken er solid. Styret vurderer det dermed som lite sannsynlig at relativt store- og mange kundeinnskudd skal bli tatt ut raskt. Banken forutsetter dermed de fleste type kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Banken har også inngått trekkrettighetsavtale med en større bank. Bankens nåværende eksterne funding har forfallstidspunktene fordelt ut over i perioden 2017-2018.

Banken har lån i Kredittforeningen for Sparebanker som forfaller i 2017 og 2018. Obligasjonslån med forfall i 2017 og 2018. I tillegg har Lofoten Sparebank noen innlån fra andre banker. Forfallstidspunktene på disse lånene er fordelt ut over i 2017.

Et sentralt mål er også utviklingen i banken sin netto utlåns-/innskudds-situasjon som gir gode indikasjoner på bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. I den grad banken må kjøpe inn penger, blir det lagt vekt på å ha god spredning på forfallstidspunktene.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 86,7 %.

I henhold til strategidokumentet er målsettingen å holde en innskuddsdekning på 75 % av utlånsporteføljen. Bankens målsetting på 75 % har vært overholdt gjennom hele 2016. Lofoten Sparebanks likviditetsrisiko er fortsatt i bankens likviditetspolicy til lav/moderat.

I løpet av 2015 ble det bli nye krav til likviditetsreserve. De nye reglene har krav om at LCR må være minimum 80 % 31.12.16 og minimum 100 % 31.12.2017. Likviditetsrådet vil være prioritert område også i 2017, med stresstester, rapportering og oppfølging.

Bankens likviditet etter de nye reglene vil bli betegnet LCR (Liquidity Coverage Requirement) og NSFR (Net Stable Funding requirement). NSFR er betegnelsen for bankens langsiktige/stabile funding, mens LCR er den lovpålagte minimumstørrelsen for likviditetsreserver. LCR regnes ut med bakgrunn i bankens likviditetsflyt (inn/utbetalinger) de nærmeste 30 dager, og var pr. 31.12.16 på 116 %.

KREDITTRISIKO

Risikoen for at kunder ikke kan oppfylle sine forpliktelser, f.eks. tilbakebetaling av lån på grunn av manglende betalingsevne og/eller vilje, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig for å påføre banken tap. Næringslivsengasjementene blir risikovurdert ved økning/ending av engasjementet eller når årsregnskap/perioderegnskap mottas.

Rutinene for innvilgelse og diskontering/utbetaling av lån er etter styrets vurdering tilfredsstillende. Kreditttrisikoen vurderes av styret til å

være under forsvarlig kontroll. Tapsrisikoen anser styret fortsatt til å ligge mellom 0,15 - 0,35 % av brutto utlån i de nærmeste årene og anses som en for Lofoten Sparebank normalsituasjon. Brutto bokførte tap utgjør 0,05 % av brutto utlån og garantier for 2016. Netto tap utgjør 0,484 millioner kroner. Bankens kredittrisiko vurderes å være lav.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko defineres som risiko for tap av verdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Styret har vedtatt en markedspo-

licy som setter nærmere ramme for bankens eksponering på området. Måltallene rapporteres minimum hvert kv. til styret. Banken skal ha en moderat eksponering mot markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Bankens operasjonelle risiko er knyttet til tapmuligheter som følge av svikt i bankens daglige drift, herunder kompetansesvikt eller menneskelig feil, svikt i data og telekommunikasjon, systemer og rutiner. Driftssituasjonen har vært rimelig stabil i løpet av 2016, dog fortsatt med noe driftsforstyrrelser til tider. Fortsatt går det med en del ressurser for å tilpasse seg nye lover, regler og forskrifter, som for øvrig er

en kontinuerlig prosess. Styrets oppfatning er at bankens operasjonelle risiko er på et akseptabelt og forsvarlig nivå.

RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i det norske penge - og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstida for bankens aktiva- og passiva side (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende. Lofoten Sparebank har ikke i vesentlig grad inngått fastrente avtaler på utlån og innskudd som innebærer nevneverdig renterisiko. Bankens renterisiko vurderes som lav.

Bestad, 21. desember 2016 / 7. februar 2017

Nedlagte fiskebruk rundt om i Lofoten blir restaurert og omgjort til turistanlegg.

		2016 (1000 kr)		2015 (1000 kr)	
Renteinntekter og lign. inntekter					
av utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner		474		775	
av utlån til og fordringer på kunder		38.857		36.049	
av sertifikater, obligasjoner og andre					
rentebærende verdipapirer		1.535		1.431	
Andre renteinntekter		1	40.867	0	38.255
Rentekostnader og lignende kostnader					
på gjeld til kredittinstitusjoner		1.985		1.975	
på innskudd fra og gjeld til kunder		8.984		11.702	
på utstedte verdipapirer		633		508	
Andre rentekostnader	Note 11	515	12.117	460	14.645
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter			28.750		23.610
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning					
Innt. på aksjer og grunnfondsbevis		896	896	951	951
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester					
Garantiprovisjon		496		557	
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	Note 10	5.733	6.229	4.741	5.298
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester					
Garantiprovisjon		0		0	
Andre gebyrer og provisjonskostnader		1.292	1.292	1.057	1.057
Netto gevinst/tap av valuta og verdipapirer					
Netto verdiendring og gevinst på sertifikater, obligasjoner og andre verdipapir		124		- 783	
Tap/Gevinst på valuta		70	194	83	- 700
Andre driftsinntekter					
Inntekter av fast eiendom		0		0	
Andre driftsinntekter		2	2	0	0
Lønn og generelle adm.kostnader					
Lønn	Note 3	6.049		5.117	
Pensjoner	Note 3/8	90		- 62	
Sosiale kostnader	Note 3	596		497	
Administrasjonskostnader		7.615	14.350	6.795	12.347
Avskrivinger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler					
Ordinære avskrivinger	Note 6	1.209	1.209	435	435
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eiendommer		259		174	
Andre driftskostnader		2.948	3.207	2.121	2.295
Tap på utlån, garantier mv.					
Tap på utlån	Note 2	484		333	
Tap på garantier	Note 2	0	484	- 378	- 45
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler					
Nedskrivning		0		0	
Tap / Gevinst		802	802	- 3	- 3
Skatt på ordinært resultat	Note 7	3.716	3.716	4.021	4.021
Resultat av ordinær drift etter skatt			12.615	9 046	
Overføringer og disponeringer					
Disponering					
Gaver og/eller overført gavefond		400		400	
Overført til sparebankens fond		12.215	12.615	8.646	9.046

		2016 (1000 kr)		2015 (1000 kr)	
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker		61.241	61.241	53.020	53.020
Utlån til og fordringer på kredittinst.					
Uten avtalt løpetid eller oppsigelse		13.805		1.775	
Med avtalt løpetid		2.610	16.415	1.860	3.635
Utlån til og fordringer på kunder					
Kasse-/drifts- og brukskreditter	Note 2	22.369		12.513	
Byggelån	Note 2	15.731		16.729	
Nedbetalingslån	Note 2	1.020.775	1.058.875	823.588	852.830
Individuelle tapsnedskrivninger	Note 2	1.989		2.006	
Gruppenedskrivninger	Note 2	9.032	1.047.854	8.549	842.275
Overtatte eiendeler	Note 14	500	500	1.400	1.400
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer					
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	Note 5	19.874		19.126	
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	Note 5	59.954	79.828	52.745	71.871
Aksjer					
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	Note 4	10.088		7.601	
Eierinteresser i konsernselskap		676	10.764	676	8.277
Utsatt skattefordel	Note 7	192	192	256	256
Varige driftsmidler					
Maskiner, inventar	Note 6	2.543		2.155	
Bygninger og andre faste eiendommer	Note 6	4.558	7.101	5.073	7.228
Andre eiendeler		151	151	62	62
Forskuddsbetalinger og andre opptjente inntekter					
Opptjente ikke mottatte inntekter		1.864		1.518	
Andre forskuddsbetalte ikke påløpne kostnader		327	2.191	362	1.880
Sum eiendeler			1.226.237		989.904
Gjeld og egenkapital					
Gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		10.339		10.222	
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		100.000	110.339	80.000	90.222
Innskudd fra og gjeld til kunder					
Uten avtalt løpetid		842.891		694.015	
Med avtalt løpetid	Note 2	75.041	917.9328	62.583	756.598
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					
Obligasjonsgjeld		62.000	62.000	20.000	20.000
Annen gjeld					
Betalbar skatt	Note 7	3.872		3.735	
Annen gjeld		3.364	7.992	4.287	7.992
Påløpne kostn. og mottatt ikke opptjente inntekter		2.792	2.792	1.369	1.369
Avsetn. for påløpte kost. og forpliktelser					
Utsatt skatt	Note 7	0		0	
Gruppenedskrivning garanti		0	0	0	0
SUM GJELD			1.100.299		876.181
EGENKAPITAL					
Opptjent egenkapital					
Sparebankens fond	Note 12	125.588		113.373	
Gavefond		200		200	
Andre fond		150	125.938	150	113.723
SUM EGENKAPITAL			125.938		113.723
SUM GJELD OG EGENKAPITAL			1.226.237		989.904
POSTER UTENOM BALANSEN					
Portefølje i Eika Boligkreditt			76.538		52.656
Garantier kunder	Note 2/9	21.997		21.713	
Garantiansvar Eika Boligkreditt		6.072	28.069	9.168	30.881

Balansert 31. desember 2016 / 7. februar 2017

[Signatures]

**Note 1
REGNSKAPSPRINSIPPER**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for banker. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Virkelig verdi

For aksjer under omløpsmidler som omsettes på Oslo Børs er børskursen pr 31.12.16 lagt til grunn som virkelig verdi. For aksjer som ikke omsettes på børs er sist kjente salgpris eller ligningsmessig formuesverdi lagt til grunn som virkelig verdi. Ettersom ligningsmessig formue er basert på skattemessige verdier vil det være en viss usikkerhet i aksjenes verdifastsettelse.

**Sikringsvurderinger/
porteføljevurderinger**

Banken har ingen sikringsforretninger eller porteføljevurderinger.

Finansielle derivater

Banken har ingen finansielle derivater.

**Verdsettelse av utlån og
behandling av renter på taps-
utsatte engasjement
PRINSIPP FOR VERDISSETTELSE
AV ENGASJEMENT**

Utlån og garantier bokføres til nominell verdi redusert med foretatte tapsnedskrivninger. Tapsnedskrivninger blir gjennomført når det må påregnes at låntaker/debitor ikke vil være i stand til å innfri sine forpliktelser og det heller ikke kan forventes at pant/sikkerheten vil dekke lånet ved en eventuell realisasjon. Ved vurdering legges det også vekt på kundens betalingsvilje og evne.

**TAPSUTSATTE ENGASJEMENT
OG MISLIGHOLD**

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på kreditt er ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at kreditten ble overtrukket. Alle misligholdte engasjement blir vurdert individuelt. Et engasjement anses å være tapsutsatt

når det foreligger objektive bevis for at en eller flere tapshendelser har funnet sted.

DEFINISJONER

Konstaterte tap:

Konstatert tap på et engasjement foreligger ved konkurs, tvangs salg, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på engasjementet eller deler av dette.

Individuell nedskrivning:

Tapsutsatte lån vurderes fortløpende med hensyn til behov for individuell nedskrivning. I vurderingen tas det hensyn til kundens betalingsvilje og evne. Sikkerheten/pantets verdi blir tatt hensyn til ved individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning på utlån registreres som reduksjon på brutto utlån.

Gruppenedskrivninger

For den delen av porteføljen som ikke omfattes av individuelle nedskrivninger, og hvor det på balansedagen foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall blir det foretatt gruppenedskrivning. Ved vurdering av objektive bevis for grupper av engasjement hensyntas momenter som har ført til svekket kredittkvalitet supplert med erfaringsbasert skjønn knyttet til situasjonen i den enkelte næring/bransje. Gruppenedskrivning registreres som reduksjon i brutto utlån.

**Prinsipp for resultatføring av
renteinntekter.**

Renteinntekter resultatføres i den perioden de er opptjent bortsett fra opptjente renter på nullstilte lån som resultatføres når de betales.

Gebyrer og provisjoner

Gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet ved låneetablering. Disse overstiger ikke det maksimalbeløp som Finanstilsynet har fastsatt.

Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Bankens anleggsobligasjoner og sertifikater bokføres til anskaffelseskost. Over- og underkurs per-

iodiseres mot rentekonto frem til forfallstidspunkt. Porteføljen med omløpsobligasjoner reguleres fortløpende ved kursendringer.

Aksjer og andre verdipapirer

Ved utgangen av året er ingen aksjeposter vurdert og bokført som handelsportefølje. Jfr. note 4. Andre aksjer og verdipapirer bokføres til anskaffelseskost som anleggsmidler. Nedskrivning av anleggsmidler vurderes fortløpende.

**Hovedregel for vurdering og
klassifisering av eiendeler og
gjeld**

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

**Klassifikasjon av finansielle
instrumenter**

Med unntak av innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner, utlån til kunder og innskudd i Kredittinstitusjoner, aksjer og obligasjoner, har banken ingen finansielle instrumenter.

Utenlandsk valuta - Valutarisiko

Lofoten Sparebank har ingen finansielle instrumenter i valuta. Banken er valutabank og det er banken selv som eier valutabeholdningen i kassa. Per 31.12.16 var kassabeholdningen omregnet i norske kroner på kr. 40.035,30. Bankens valutarisiko anses som ubetydelig.

Leasingavtaler

Banken har ikke inngått leasingavtaler.

Factoringavtaler

Banken har ikke inngått factoringavtaler.

Pensjonsforpliktelser

Bankens pensjonsordning ble fra 31.12.2015 knyttet til en innskuddspensjonsordning gjennom forsikringselskap. En slik pensjonsordning tilsier at bankens forpliktelser nå knyttes til de løpende terminbetalingene og ikke til lenger til actuarielle beregninger.

	31.12.16	31.12.15
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.006	2.135
- Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	17	77
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	48
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.200	0
- Tilbakeføring av indiv. nedskrivninger i perioden	1.200	100
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12.	1.989	2.006
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	- 17	- 129
+ periodens endring i gruppenedskrivninger	483	454
+ periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuell nedskrivning for	22	77
+ periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuell nedskrivning for	10	267
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap på lån	14	336
Periodens tapkostnader lån	484	333
- periodens endring i gruppenedskrivninger garantier	0	378
Periodens tapkostnader garantier	0	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap på garantier	0	0
Periodens resultatførte tapkostnader	484	- 45
Gruppenedskrivninger lån pr. 01.01.	8.549	8.095
+ endringer i periodens gruppenedskrivning lån	483	454
Gruppenedskrivning lån pr. 31.12.	9.032	8.549
Gruppenedskrivninger garantier pr. 01.01.	0	378
+ periodens gruppenedskrivninger garantier	0	- 378
Gruppenedskrivning garantier pr. 31.12.	0	0

Fra og med 2015 inngår gruppevis nedskrivninger på utlån og garantier i samme linje.

Bankens utlån og garantier er inndelt i følgende risikogrupper: 1 - 12.

I løpet av 2015 ble RKL (risikoklassifiseringen) prinsippet endret fra 5 klasser til 12 klasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probabilitet of default,) risikoklassifiseringsmodell. Risikoklassene er inndelt fra 1 til 12, der 1 er beste klasse. Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet bidrar til å muliggjøre en bedre overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Alle kunder med kredittsporing risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og kvartalsvis med eksterne data for bedriftskunder. For privatkunder oppdateres risikoklassen manuelt med eksterne data.

Risiko- klasser	Brto. Utlån			Garantier		
	2016	Endr. %	2015	2016	Endr.%	2015
1 - 3	655.524	14,65	571.747	6.593	- 31,45	9.618
4 - 7	254.841	34,00	190.177	13.168	- 24,87	17.528
8 - 11	132.947	59,28	83.467	8.278	123,43	3.705
12	15.563	109,24	7.438	30	0	30
Sum	1.058.875	24,16	852.829	28.069	- 9,11	30.881

Risiko- klasser	Potensiell eksponering v/trekkfasiliteter		Individuelle nedskrivninger utlån + garantier		Gruppenedskrivninger utlån + garantier	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1 - 3	13.504	11.127	0	0	1.563	1.504
4 - 7	28.953	17.938	0	0	3.958	4.779
8 - 11	3.712	1.061	0	0	3.511	2.266
12	32	300	1.989	2.006	0	0
Sum	49.201	30.426	1.989	2.006	9.032	8.549

Banken vektlegger risiko ved prising av sine utlån. Det er av den grunn normalt en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising på lån. Lån med lavest rente har også normalt tilsvarende lav risiko. Ved prising av lån til boligformål vil de som ligger innenfor 60% av takst/omsetningsverdi normalt ha lavere rente enn de som ligger utenfor 60% av takst/omsetningsverdi. Størst prosentvise endring er i risikoklassen (utlån) 12 hvor det er en økning med 109,24 %. I risikoklasse 12 ligger engasjementer med individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning på ett større enkeltengasjement medførte stor prosentvis endring.

Størst prosentvise endring i garantier er i risikoklasse 8-11 som har en økning på 123,43 %.

Per 31.12.16 utgjør gruppenedskrivninger på utlån/garantier 0,83 % av brutto utlån og garantier. Sammenlignbare tall for fjoråret er 0,97 %

Individuell nedskrivning
Tapsutsatte lån vurderes fortløpende med hensyn til behov for individuell nedskrivning. I vurderingen tas det hensyn til kundens betalingsvilje og evne. Sikkerheten/pantets verdi blir tatt hensyn til ved individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning på utlån registreres som reduksjon på brutto utlån.

Gruppenedskrivninger

For den delen av porteføljen som ikke omfattes av individuelle nedskrivninger, og hvor det på balansedagen foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall blir det foretatt gruppenedskrivning. Ved vurdering av objektive bevis for grupper av engasjement hensyntas momenter som har ført til svekket kredittkvalitet supplert med erfaringsbasert skjønn knyttet til situasjonen i den enkelte næring/bransje. Gruppenedskrivning registreres som reduksjon i brutto utlån.

Renteinntektene forventes å være betydelig høyere enn tapene i alle risikoklasser.

Misligholdte lån	2016	2015	2014	2013	2012
Personmarkedet:					
Brutto misligholdte lån	7.298	6.302	3.958	9.615	1.719
Individuelle nedskrivninger	0	17	85	43	75
Netto misligholdte personmarkedslån	7.298	6.285	3.873	9.572	1.494
Avsetning i prosent	0,00 %	0,27 %	2,15 %	0,45 %	4,36 %
Næringsliv:					
Brutto misligholdte lån	5.514	3.610	4.569	5.233	1.613
Individuelle nedskrivninger	789	0	0	750	600
Netto misligholdte næringslivslån	4.725	3.610	4.569	4.483	1.163
Avsetning i prosent	14,31 %	0,00 %	0,00 %	14,33 %	37,20%
Totalt brutto misligholdte lån	12.812	9.912	8.527	14.848	3.332
Totalt individuelle nedskrivninger	789	17	85	843	675
Netto misligholdte lån	12.023	9.895	8.442	14.005	2.657
Totale nedskrivninger i prosent	6,16 %	0,17 %	1,00 %	5,68 %	20,26 %
I tillegg er det foretatt individuell nedskrivning på ikke misligholdte lån med:	1.200	1.989	2.050	1.850	1.200

Øvrige tapsutsatte lån	2016	2015	2014	2013	2012
Personmarkedet:					
Brutto øvrige tapsutsatte lån	0	0	0	0	0
Individuelle nedskrivninger	0	0	0	0	0
Netto øvrige tapsutsatte lån	0	0	0	0	0
Næringsliv:					
Brutto øvrige tapsutsatte lån	14.546	7.451	7.947	8.282	7.591
Individuelle nedskrivninger	1.200	1.989	2.050	1.850	1.200
Netto øvrige tapsutsatte lån	13.346	5.462	5.897	6.432	6.391
Totalt brutto øvrige tapsutsatte lån	14.546	7.451	7.947	8.282	7.591
Totalt individuelle nedskrivninger	1.200	1.989	2.050	1.850	1.200
Netto øvrige tapsutsatte lån	13.346	5.462	5.897	6.432	6.391

Nullforrentede lån	2016	2015	2014	2013	2012
Nullstilte lån:					
Personmarkedslån	0	15	17	18	19
Næringslivslån	789	789	789	1.194	1.476

Påløpte, ikke inntektsførte renter	2016	2015	2014	2013	2012
Påløpt, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 1.1.	243	155	145	2	0
- periodens inntektsføring av tidligere perioders renter på utlån	14	0	41	0	0
- Påløpte, ikke inntektsførte renter på utlån som har gått ut av balansen	3	0	23	0	0
+ Periodens påløpte, ikke inntektsførte renter på utlån som er identifisert som tapsutsatt	69	88	74	143	2
= Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 31.12.	295	243	155	145	2

Inntektsførte renter på lån med tapsnedskrivning beløper seg til kr. 459 tusen.

UTLÅN OG TAP (GEVINST) FORDELT PÅ KUNDESEKTOR OG NÆRING

	Brutto utlån			Garantier		Pot.eks.v.trekk		Misl. engasjem.	
	2016	2015	End %	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Personkunder	805.922	627.975	28,34	6.072	9.168	9.510	9.285	7.298	6.302
Primærnæring	99.357	86.304	15,12	0	0	1.536	2.447	5.223	1.019
Bygg, anlegg, transp. og tjenestey.	64.205	52.787	21,63	9.327	12.221	7.766	4.627	2	0
Vareh., finans og forr.tj.y	89.390	85.763	4,23	12.670	9.492	27.390	14.068	289	2.591
Sum	1.058.874	852.829	24,16	28.069	30.881	46.202	30.427	12.812	9.912

	Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger utlån + garanti		Gruppedskrivninger utlån + garanti	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Personkunder	0	0	0	17	4.159	3.964
Primærnæring	14.546	7.451	1.989	1.989	1.914	1.756
Bygg, anlegg, transp. og tjenestey.	0	0	0	0	1.237	1.074
Vareh., finans og forr.tj.y	0	0	0	0	1.722	1.745
Sum	14.546	7.451	1.989	2.006	9.032	8.549

Nedskrivning på grupper

Historisk viser de 10-15 siste årene at tapene generelt i bankene er på ulike sektorer i næringslivet, dette gjelder også Lofoten Sparebank.

Det er alltid vanskelig å spå om utviklingen innenfor de ulike sektorer og i sær innenfor våre næringer som primær og bygg og anlegg. Vi vet at det har vært, er og vil bli, slik styret

vurderer det, usikkerhet med tanke på råstofftilgang, aktivitetsnivå som igjen vil føre til redusert inntjening og soliditet.

Geografisk fordeling	Utlån		Garanti		Potensiell eksponering v/trekkfasiliteter	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Fylke						
Nordland	1.018.140	817.850	28.069	30.881	46.085	30.321
Øvrige	40.734	34.979	0	0	116	106
Sum	1.058.874	852.829	28.069	30.881	46.201	30.427

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Likviditetsforhold - finansiering	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mndr.	3 mndr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Ingen løpetid	Sum
Poster fra balansen:							
Kontanter og fordr. på sentralbanker			59.371			1.870	61.241
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			13.805	2.610			16.415
Utlån til og fordringer på kunder			1.058.875				1.058.875
Obligasjoner og sertifikater	999	60.955	3.043	10.907	3.924		79.828
Overtatte eiendeler						500	500
Øvrige eiendelsposter						20.399	20.399
Tapsavsetninger						- 11.021	- 10.555
Sum eiendelsposter	999	60.955	1.135.094	13.517	3.924	11.748	1.226.237

Gjeld til kredittinstitusjoner		20.000	60.000	20.000		10.339	110.339
Innskudd fra og gjeld til kunder			917.932				917.932
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer		17.000	20.000	25.000			62.000
Øvrig gjeld						10.028	10.028
Egenkapital						125.938	125.938
Sum gjeld og egenkapital	0	37.000	997.932	45.000	0	146.305	1.226.237

Gjennomsnittlig rente på innskudd fra og gjeld til kunder er 1,07 %. Renten er regnet ut på grunnlag gjennomsnittlig innskudd ved årets begynnelse og slutt.

Gjennomsnittlig rente på gjeld til kredittinstitusjoner er 1,98 %. Renten er regnet ut på grunnlag

gjennomsnittlig gjeld ultimo hver måned i løpet av året. Renten endres for øvrig etter finansavtaleloven.

Hvis renten skulle endre seg med 1 %, opp eller ned, vil det få minimal betydning for Lofoten Sparebank da banken ikke har fastrenteinnskudd/-

utlån av betydning. Det er ikke skilt mellom virkelig verdi og pålydende verdi for lån. Lofoten Sparebank er ikke IFRS bank og har per i dag ikke verktøy for datauttrekk av virkelig verdi på lån.

RETLØPETIDEN

(Beløp i hele kr. 1.000)

Innskudd i og utlån til andre finansinstitusjoner:

	2016	2015
Inntil 3 mnd	73.387	51.962
3 mnd - 1 år	1.050	0
1 år - 5 år	1.350	1.860

Utlån til kunder:

	2016	2015
Inntil 3 mndr.	58.495	44.212
3 mndr. til 1 år	50.837	45.187
Fra 1 år til 5 år	250.382	220.076
Over 5 år	699.161	543.323

Det meste av de totale innskudd fra kunder på kr. 917,9 mill. kan i prinsippet heves innenfor 1 til 30 dager. Herav står kr. 65,4 mill. med oppsigelse på 3 mnd. Hvis ikke annet er avtalt gjelder endring av rentene, det være seg utlån eller innskudd, i henhold til Finansavtaleloven.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Bankens innskudd fra kunder har for det meste kort eller ingen oppsigelse. Innskudd fra kunder er bankens viktigste innskuddskilde. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, og banken er so-

lid. Styret vurderer det dermed som lite sannsynlig at relativt store- og mange kundeinnskudd skal bli tatt ut raskt. Banken forutsetter dermed de fleste type kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Banken har også inngått trekkrettighetsavtale med en større bank. Bankens nåværende eksterne funding har forfallstidspunktene fordelt ut over i perioden 2017-2018. Banken har lån i Kredittforeningen for Sparebanker som forfaller i 2017 og 2018. I tillegg har Lofoten Sparebank noen innlån fra andre banker. Forfallstidspunktene på disse lånene er fordelt ut over i 2017.

Et sentralt mål er også utviklingen i banken sin netto utlån-/innskuddssituasjon som gir gode indikasjoner på bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. I den grad banken må kjøpe inn penger, blir det lagt vekt på å ha god spredning på forfall tidspunktene.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 86,7 %. I henhold til strategidokumentet er målsettingen å holde en innskuddsdekning på 75 % av utlånsporteføljen.

Bankens målsetting på 75 % har vært overholdt gjennom hele 2016.

Lofoten Sparebanks likviditetsrisiko er fastsatt i bankens likviditetspolicy til lav/moderat. I løpet av 2015 ble det bli nye krav til likviditetsreserve. De nye reglene har krav om at LCR må være minimum 80 % 31.12.16 og minimum 100 % 31.12.2017. Likviditetsrådet vil være prioritert område også i 2017, med stresstester, rapportering og oppfølging. Bankens likviditet etter de nye reglene vil bli betegnet LCR (Liquidity Coverage Requirement) og NSFR (Net Stable Funding requirement). NSFR er betegnelsen for bankens

langsiktige/stabile funding, mens LCR er den lovpålagte minimums-størrelsen for likviditetsreserver. LCR regnes ut med bakgrunn i bankens likviditetsflyt (inn/utbetalinger) de nærmeste 30 dager, og var pr. 31.12.16 på 116 %.

RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlån- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i det norske penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstida for bankens aktiva- og passiva side (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende. Lofoten Sparebank har ikke i vesentlig grad inngått fastrente avtaler på utlån og innskudd som innebærer nevneverdig renterisiko. Bankens renterisiko vurderes som moderat.

VALUTARISIKO

Lofoten Sparebank har ingen finansielle instrumenter i valuta. Banken er valutabank og det er banken selv som eier valutabeholdningen i kassa. Per 31.12.16 var kassabeholdningen omregnet i norske kroner på kr. 40.035,30. Bankens valutarisiko anses som ubetydelig.

KREDITTRISIKO

Risikoen for at kunder ikke kan oppfylle sine forpliktelser, f.eks. tilbakebetaling av lån på grunn av manglende betalingsevne og/eller vilje, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig for å påføre banken tap. Rutinene for innvilgelse og diskontering/utbetaling av lån er etter styrets vurdering tilfredsstillende. Kredittrisikoen vurderes av styret til å være under forsvarlig kontroll. Tapsrisikoen anser styret fortsatt til å ligge mellom 0,15 - 0,35 % av brutto utlån i de nærmeste årene og anses som en for Lofoten Sparebank normalsituasjon. Brutto bokførte tap utgjør 0,05 % av brutto utlån og garantier. Netto tap utgjør 0,484 millioner kroner. Bankens kredittrisiko vurderes å være lav.

Ansvarlig lånekapital i andre selskaper	2016	2015
Ansvarlig lånekapital til kredittinstitusjoner bokført under utlån til kredittinstitusjoner	2.610	1.860
Ansvarlig lånekapital til datterselskap bokført under utlån til kunder	500	500
Sum ansvarlig lånekapital	3.110	2.360

NOTE 3**GODTGJØRELSER OG LÅN TIL TJENESTE- OG TILLITSMENN/KVINNER**

(Beløp i hele kr. 1.000)

Lån til generalforsamlingens medlemmer	7.882
- herav lån til leder	2.508
- herav lån til nestleder	3.139
Lån til styrets medlemmer	268
- herav lån til styreleder	0
- herav lån til nestleder	0
Lån til ansatte	14.463
- herav lån til banksjef	0
- herav lån til nestleder	4.197
Sum	22.613

Ingen tillitsvalgte har bedre rentebetingelser enn markedsrenten. Ansatte har noe bedre rentebetingelser enn bankens beste rente til kunder. Sikkerheten anses som tilfredsstillende. Lån til ansatte og tillitsvalgte god-

kjennes i h.h til lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-15. I 2016 var det gjennomsnittlig 11 ansatte i banken, noe som utgjorde i overkant av 10 årsverk. Antall årsverk er øket i forhold til år 2015.

	2016	2015
Lønn til ansatte	5.654	4.749
– herav til banksjef	871	870
– herav til nestleder	579	577
Andre ytelser	134	161
– herav til banksjef	17	17
– herav til nestleder	4	4
Honorar tillitsvalgte	261	207
– herav til styret	192	167
– herav til generalforsamling	36	35
– herav til kontrollkomité	33	5
Sum	6.049	5.117
Pensjonskostnad ansatte	573	585
– herav til banksjef	95	273
– herav til nestleder	39	41
Sum	573	585
Arbeidsgiveravgift	407	357
Andre sosiale kostnader	189	140
Sum	596	497

Årets pensjonskostnader av inn-skuddspensjonsordningen fremkommer av note 8.
Betalt premie til AFP-ordningen utgjør kr. 83.884.

Ingen ansatte eller tillitsvalgte har særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold eller verv, og det foreligger heller ingen avtaler om bonuser, overskuddsde-

linger, opsjoner eller lignende. Styret har inngått pensjonsavtale med banksjefen fra og med fylte 64 år. Avtalen opphører 1.2.2020

Revisors godtgjørelse er kostnadsført med kr. 248.750,- inkl. mva. Beløpet fordeler seg med kr. 150.000,- til revisjon og kr. 98.750,- til konsulentarbeid.

Leder av styret, generalforsamlingen og valgkomiteén har en årlig fast godtgjørelse på h.h. kr. 30.000,-, 7.000,- og 1.500,- + godtgjørelse per møte. Nestleder av styret og forstanderskap har en fast årlig godtgjørelse på h.h. kr. 16.000,- og kr. 3.000,- + godtgjørelse per møte. Øvrige styremedlemmer har en fast årlig godtgjørelse på kr. 12.000,- + godtgjørelse per møte. Fast møtende vara til styret har en fast årlig godtgjørelse på kr. 10.000,- + godtgjørelse per møte. Godtgjørelse/honorar pr. møte er på kr. 950,-.

NOTE 4 OPPLYSNINGER OM AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS

(Beløp i hele kr.)

Selskapets navn	Org.nr.	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Markedsverdi
AKSJER (anlegg ikke børsnotert)					
SPAMA AS	916148690	50	5.000	5.000	60.305
SDC	16988138	1.261	568.802	568.802	568.802
Conceptmed AS	998089433	124	496.000	496.000	496.000
Eiendomskreditt AS	979391285	4.125	420.625	420.625	584.677
Eika Gruppen AS	979319568	73.665	2.610.031	2.610.031	5.823.410
Eika Boligkreditt	885621252	802.082	3.261.754	3.261.754	6.296.103
Lofoten Matpark AS	912835375	15	75.000	75.000	0
Storgata 9 As (datter)	911924986	650	676.000	676.000	0
Bankid Norge AS	913851080	30	47.478	47.478	68.705
Lionero AS	988893501	419.876	1.065.401	4.000	16.795
Avisa Lofoten AS	915966225	30	150.000	150.000	85.944
Andre		182	60.000	1.000	0
EGENKAPITALBEVIS (anlegg børsnotert)					
Sparebanken Nord-Norge	952706365	17.332	686.470	686.470	905.597
Hjelmeland Sparebank	937896581	4.667	513.370	513.370	676.715
Kvinesdal Sparebank	937894805	2.500	250.000	250.000	290.000
Surnadal Sparebank	937900031	5.000	525.000	525.000	525.000
Høland og Setskog Sparebank	937885822	4.300	473.000	473.000	430.000
Sum anleggsmidler		1.335.889	11.883.931	10.763.530	16.828.053
AKSJER (omløp børsnotert)					
Sum omløpsmidler	0	0	0	0	0
Totalt		1.335.889	11.883.931	10.763.530	16.828.053

Av totalt bokført verdi på kr. 10.763.530 er 22,74 % børsnoterte papirer. Grunnfondsbevis bokført som anleggsmidler har vært og er fremdeles en langsiktig investering som er bokført til kostpris. Endringen i anleggsbeholdningen av aksjer fremkommer slik:

Inng. balanse	Tilgang	Avgang	Reklassifisering	Verdijustering	Nedskrivning	Utg. balanse
8.277.397	2.486.133	0	0	0	0	10.763.530

Betydelig mange tonn fisk blir dratt inn av turistene i løpet av et år.

NOTE 5 OBLIGASJONSBEHOLDNINGEN ER SAMMENSATT SOM FØLGER:

(Beløp i hele kr.)

	Pålydende	Bokført verdi	Kostpris	Markedsverdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner	17.000.000	17.874.159	18.384.000	18.209.409
Obligasjoner med fortrinnsrett	59.000.000	58.953.905	59.159.820	59.094.348
Kommuner og finansforetak	3.000.000	3.000.172	3.000.200	3.000.172
Andre norske ihendehaverobligasjoner	0	0	0	0
Sum verdipapirer	79.000.000	79.828.236	80.544.020	80.303.929

Bokført verdi er kr. 475.693 lavere enn markedsverdi.

Anleggsobligasjonsbeholdningen holdes til forfall, og over-/underkurs ved anskaffelse fordeles over resterende løpetid frem til forfall. Inntekten/kostnaden resultatføres som en justering av obligasjonens løpende rente. Omløpsobligasjonsbeholdningen verdireguleres ved kursendringer.

	Pålydende	Bokført verdi	Kostpris	Markedsverdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner børsnotert	17.000.000	17.874.159	18.384.000	18.209.409
Obligasjoner med fortrinnsrett børsnotert	59.000.000	58.953.905	59.159.820	59.094.348
Kommuner og fylker ikke børsnotert	2.000.000	2.000.172	2.000.200	2.000.172
Banker/finansinstitusjoner ikke børsnotert	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sum verdipapirer	79.000.000	79.828.236	80.544.020	80.303.929

Børsnotert	76.000.000	76.828.064	77.543.820	77.303.757
Ikke børsnotert	3.000.000	3.000.172	3.000.200	3.000.172

	Risikovekt i %	Bokført verdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner	0	17.874.159
Obligasjoner med fortrinnsrett OMF	10	58.953.905
Kommuner og finansforetak	20	3.000.172
Øvrige	100	0
Sum bokført verdi		79.828.236

Gjenværende løpetid på obligasjoner og sertifikater

Løpetid:	Uten løpetid	Under 1 mnd.	1 - 3 mndr.	3 - 12 mndr.	1 - 5 år	Over 5 år	Sum
	0	0	2.000.172	3.042.909	69.861.155	4.924.000	79.828.236

Gjennomsnittlig rente på verdipapirene er 2,02 %. Renten er regnet ut på gjennomsnittet av beholdningen ved årets begynnelse og årets slutt.

Det har ikke vært beholdningsendring i statasertifikater og obligasjoner i anleggsporteføljen i løpet av året.

Inng. balanse	Tilgang	Avgang	Reklassifisering	Per. overkurs	Per. underkurs	Kursregulering	Nedskrivning	Utg. balanse
1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	1.000.000

**NOTE 6
DRIFTSMIDLER OG BANKBYGNING**

(Beløp i hele kr.)	Maskiner og inventar	Bygninger/Tomter	Påkost leide lokaler
Anskaffelseskost 01.01.16	3.679.430	3.789.934	4.937.500
Årets tilgang	992.935	35.463	54.150
Avgang	828.752	0	0
Anskaffelseskost 31.12.16	3.843.613	3.825.397	4.991.650
Akkumulert avskr./nedskr. 01.01.16	1.524.548	3.531.034	123.400
Årets avskrivning	604.612	105.000	499.165
Årets nedskrivning	0	0	0
Avgang akkumulert avskrivning	828.752	0	0
Akkumulert avskr./nedskr. 31.12.16	1.300.408	3.636.034	622.565
Bokført verdi 31.12.16	2.543.205	189.363	4.369.085

Økonomisk levetid for de forskjellige eiendeler er i hovedsak som følger:

Kontormaskiner 3 år
 Andre maskiner, inventar ... 5 år
 Bygninger 25 år
 Påkost leide lokaler 10 år (Leiekontraktens avtaleperiode)
 Avskrivningsplanen er ikke endret i forhold til tidligere år. Vedrørende utsatt skatt, se note 7.

FAST EIENDOM

Beliggenhet	Type bygg	Areal	Benyttet	Utleieareal
Gnr 92 bnr 20/21 Bøstad/Vestvågøy	Forretningsbygg	258 m ²	Banklokale	Nei

NOTE 7**SKATTER** (Beløp i hele kr.)

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig resultat før skattekostnad og skattepliktig inntekt

	2016	2015
Resultat før skattekostnad	16.331.172	13.066.154
Permanente forskjeller	- 1.550.356	- 1.609.614
Endring i midlertidige forskjeller	- 67.058	1.085.527
Skattepliktig inntekt	14.713.758	12.542.027
25 % inntektsskatt	3.678.439	3.386.358
0,15 % formueskatt	193.882	348.555
Sum betalbar skatt	3.872.322	3.734.913

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og beregning av utsatt skatt:

Midlertidige forskjeller knyttet til:	31.12.16	31.12.15	Endring
Driftsmidler	- 555.205	- 569.308	- 14.103
Gevinst og tapskonto	- 211.821	- 264.776	- 52.955
Endringer som følge av korrigeret ligning	0	- 188.132	0
Sum midlertidige forskjeller	- 767.026	-1.022.216	- 67.058
Grunnlag utsatt skatt	0	0	0
Grunnlag utsatt skattefordel	- 767.026	- 1.022.216	255.190
Utsatt skatt	0	0	0
Endring utsatt skatt	0	0	0
Utsatt skattefordel	- 191.757	- 255.554	63.799
Nettoendring utsatt skatt	- 191.757	- 255.554	63.799

Spesifikasjon av skattekostnad i resultatregnskapet:

	2016	2015
Betalbar skatt	3.872.322	3.734.913
For lite avsatt skatt tidligere år	0	0
For mye avsatt skatt tidligere år	- 220.323	- 679
Endring utsatt skatt	63.799	286.415
Skattekostnad	3.715.797	4.020.649

**NOTE 8
PENSJONSKOSTNADER OG
PENSJONSFORPLIKTELSE**

Lofoten Sparebank er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning for sine ansatte etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Bankens pensjonsordning oppfylder lovens krav. Lofoten Sparebank har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i livsforsikringselskap. Lofoten Sparebank har også inngått medlemskap i Bankenes AFP-ordning.

Forpliktelsen omfatter 10 ansatte og 3 nåværende pensjonister pr 31.12.16.

Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til Norsk Regnskapsstiftelses standard for pensjonskostnader og er basert på en innskuddsbasert pensjonsordning for alle bankens ansatte.

Ved overgangen fra ytelsespensjonsordning til innskuddspensjonsordning ble opparbeidet premiefondet fra den ytelsesbaserte ordningen

overført til innskuddspensjonsordningen. Totalt opparbeidet fond var på kr 824.763. Fondet ble splittet med 70 % til Innskuddsfond (sparing) og med 30 % til premiefond (Risikopremie forsikrede ytelser). Fondet ble ikke etablert som en eiendel i balansen ved overgangen 1.1.2015. For 2016 er løpende premier belastet fondene.

Følgende tabell viser oversikt bankens pensjonskostnader og opparbeidet fond.

Årets pensjonskostnader	2016
Betalte premier	73.854
Trukket av fond	401.004
Etterslep ytelsespensjon	89.699
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnader - betalte	8.341
Sum pensjonskostnader	572.898

Fond	2016
Innskuddsfond:	
Saldo 01.01.	577.334
Tilført fondet	10.644
Trukket av fond	317.466
Saldo 31.12.	270.512
Pensjonsfond:	
Saldo 01.01.	247.429
Tilført fondet	8.781
Trukket av fond	50.333
Saldo 31.12.	205.877
Sum fond 31.12.	476.389

NOTE 9 - BANKENS GARANTIANSVAR
(Beløp i hele 1.000 kr.)

	2016	2015
Betalingsgarantier	9.905	11.033
Kontraktsgarantier	11.942	10.530
Skattegarantier	150	150
Bankens garantiansvar overfor EBK	6.072	9.168
Totalt garantiansvar	28.069	30.881

EIKA BOLIGKREDITT (EBK)

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i EBK. Samlet garantiansvar var 6,072 mill. kroner per 31.12.16. Den samlede lånegarantien er fordelt på saksgaranti med 1,072 mill. kroner og en tapsgaranti på 5,000 mill. kroner. Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheten har

oppnådd rettsvern
Tapsgarantien er begrenset til 1 % av den til enhver tid samlede låneportefølje i Eika Boligkreditt, likevel slik at for låneporteføljer som ikke overstiger 500 millioner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner. Garantien gjelder i 6 år fra dato til rettsvern. EBK har rett til å motregne eventuelle

tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år. Ved mislighold kan EBK gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken har ved mislighold tre alternativer: Innbetale det misligholdte beløp til EBK for deretter å innkreve beløpet fra kunden, innbetale det fulle garantibeløpet til EBK eller ta lånet tilbake i egen balanse.

Banken har per utgangen av årsskiftet ikke hatt utbetaling til EBK under nevnte garantier, og har i løpet av året 2016 ikke tatt lån tilbake til egen balanse. Alle lån formidlet til EBK ligger innenfor 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag, med andre ord godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter styret vurdering begrenset.

NOTE 10 - PROVISJON OG GEBYRER
(Beløp i hele 1.000 kr.)

Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer:	2016	2015
Garantiprovisjon	496	557
Betalingsformidling	3.385	2.929
Forsikring	1.043	702
Andre	1.305	1.109

NOTE 11 - BANKENS SIKRINGSFOND
(Beløp i hele 1.000 kr.)

Lov om sikringsordninger pålegger sparebanker å være medlem av Bankens sikringsfond. Med virkning fra 01.01.2013 ble det endringer i banksikringsloven. Endringen innebærer at det ikke lenger vil være gulv for innbetaling til sikringsfondet.

	2016	2015
Innbetalt til Sikringsfondet	515	457

NOTE 12 - EGENKAPITALDEKNING

Kapitaldekningsprosenten pr. 31.12.16 er 19,87 % av beregningsgrunnlaget på 633,9 millioner kroner, mot 21,38 % av beregningsgrunnlaget på 531,9 millioner pr. 31.12.15. Ansvarlig kapital består av :

Ansvarlig kapital (Beløp i hele 1.000 kr.)	31.12.16	31.12.15
Sparebankens fond	125.588	113.373
Gavefond	200	200
Andre fond	150	150
Utsatt skattefordel	0	0
Bokf. verdi av ansv. kap. i andre inst.	0	0
73% av overfinansierte pensjonsforpliktelser	0	0
Netto ansvarlig kapital	125.938	113.723

Endringer i Sparebankens fond fremkommer slik:

	2016	2015
Sparebankens fond 01.01.	113.373	106.239
Prinsippendring til IAS 19	0	- 1.512
Fra andre fond	0	0
Disp. av årets overskudd	12.215	8.646
Sparebankens fond 31.12.	125.588	113.373

Forskjell mellom kjernekapital og balanseført kapital fremkommer slik:

	2016	2015
Balanseført kapital:		
Sparebankens fond	125.588	113.373
Gavefond	200	200
Andre fond	150	150
Sum balanseført kapital	125.938	113.723
Fradrag for 73% av overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0
Utsatt skattefordel	0	0
Kjernekapital	125.938	113.723

Egenkapitalen består i sin helhet av kjernekapital.

**NOTE 13
KONSERN**

(Beløp i hele 1.000 kr.)

I løpet av 2013 ble Storgata 9 AS stiftet. Selskapet er eid med 65 % av Lofoten Sparebank. Byggestart i 2014 og bygget ble ferdigstilt i løpet av 2015.

Med bakgrunn i størrelsen på datterselskapet, er det ikke foretatt konsolidering.

Datterselskap	Eierandel	Stemmeandel	Egenkapital 31.12.16	Resultat 2016
Storgata 9 AS, 8370 Leknes	65 %	65 %	577	17

Mellomværende:	2016	2015
Innskudd fra datterselskap	1.217	444
Utlån til datterselskap	2.044	2.514
Utlån til d.selskap ansv. lånekapital	500	500

Beregningsgrunnlaget fordelt på engasjement- og risikotyper:

	2016	2015
Lokale og regionale myndigheter	401	203
Institusjoner	1.077	1.074
Foretak	105.033	89.298
Pant i eiendom	394.849	317.350
Forfalte engasjement	13.132	11.246
Obligasjoner med fortrinnsrett	5.902	5.200
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	2.684	282
Egenkapitalposisjoner	14.510	11.652
Øvrige engasjement	46.628	48.675
Sum kredittrisiko	584.216	484.980
Operasjonell risiko	49.701	46.905
Markedsrisiko	0	0
Fradrag i kapitalkravet	0	0
Sum beregningsgrunnlag	633.917	531.885

Note 14
OVERTATTE EIENDELER
(Beløp i hele 1.000 kr.)

Eiendeler (pantet) som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjementer, og som er ment for videresalg/realisasjon, bokfør-

es som omløpsmidler i balansen. Eiendelene blir vurdert til antatt realisasjonsverdi på overtakelses-tidspunktet. Nedskrivning som følge

av en eventuell verdinedgang eller tap ved salg, blir bokført som tap på utlån, mens gevinst ved salg blir bokført som «inngått på tidligere konstaterte tap».

Antall	Antall	2016	2015
Fast eiendom	1	500	1.400

Note 15
NØKKELTALL

	31.12.2016	31.12.2015
Resultat etter skatt av forvaltningskapital	1,03 %	0,91 %
Resultat etter skatt av gj.sn. forvaltningskapital	1,13 %	0,97 %
Liquidity Coverage Requirement (LRC)	116 %	85 %

Note 16
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
(Beløp i hele 1.000 kr.)

	2016	2015
Tilført fra årets virksomhet	12.686	8.719
Økning/reduksjon (+/-) annen kortsiktig gjeld	667	24
Økning/reduksjon (+/-) øvrige fordringer	- 311	192
Økning/reduksjon (+/-) utlån (inkl. overt. eiendeler)	- 204.680	- 108.600
Økning/reduksjon (+/-) kortsiktige verdipapirer obligasjoner	- 7.957	- 25.944
Økning/reduksjon (+/-) kortsiktige verdipapirer aksjer	0	0
Økning/reduksjon (+/-) innskudd fra kunder	161.334	133.200
Økning/reduksjon (+/-) Obligasjonslån	42.000	0
Økning/reduksjon (+/-) innskudd fra finansinstitusjoner	20.117	- 13.938
Økning/reduksjon (+/-) innsk. til finansinstitusjoner	- 12.780	5.645
A Netto likvidendring virksomhet	11.076	- 702

Investering i varige driftsm.	- 1.082	- 6.982
Salg varige driftsmidler	0	0
Investering i anleggsaksjer	- 2.486	- 1.777
Salg anleggsaksjer	802	10
Salg andre eiendeler	0	0
Økning andre eiendeler	- 89	126
B Netto likvidendring investeringer	- 2.855	- 8.623

A+B Sum endring likvider	- 8.221	- 9.325
+ Likvidbeholdning 01.01.	53.020	62.345
= Likvidbeholdning pr. 31.12.	61.241	53.020

som består av kasse og Norges Bank.

Medlemmer i Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Lofoten Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2016

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert **Lofoten Sparebank's** årsregnskap som viser et overskudd på **kr 12.615.375**. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

(Fortsetter neste side)

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lønes, 27. februar 2017

Lofotrevisjon AS

Helge Simonsen
Helge Simonsen
Statsautorisert revisor

STYRET

Medlemmer	Varamedlemmer
Synnøve Straumbotn, leder	1. Heidi Johansen
Johann R. Pedersen, nestleder	2. Kjell Mekiassen
Harald Sivertsen	
Heidi Åland	
Ronny Liland, ansattes repr.	Thomas Elvebakk, ansattes vara

BANKSJEF

Werner Martinsen

REVISJON

Lofotrevisjon AS v/Helge Simonsen

GENERALFORSAMLING

Innskytervalgte	Varamedlemmer
Knut Nikolaisen, leder	1. Trond Handberg
Ørjan Bringslimark, nestleder	2. Bjørn Rist
Gretha Vigdis Hansen	3. Geir Lakselvhaug
Heidi Johansen	
Vivian Bruun	
Ann Karin Karlsen	
Ivar Olufsen	
Bente Tetlie	

Kommunevalgte	Varamedlemmer
Anne Sand	Arne Martin Finstad
Søren Fredrik Voie	

Ansattes representant	Varamedlem
Eli Karin Sandnes	Aud Hansen

VALGKOMITE

Medlemmer	Varamedlemmer
Bente Tetlie, leder	1. Vivian Bruun
Gretha Vigdis Hansen	2. Ørjan Bringslimark
Eli Karin Sandnes, ansattes repr.	

ANSATTE

Werner Martinsen	Lillian Olavsén
Torunn Christin Fjelltun	Aud Hansen
Torje Askheim	Jens Klevstad
Ronny Liland	Thomas Elvebakk
Eli Karin Sandnes	Marit Leines

Tlf. 760 55 890
Fax 760 55 899

E-post: epost@lofotensparebank.no
www.lofotensparebank.no

